

Potentialer i forskellige hyttedesign

Marianne Bonde og Lene Thomsen, Udviklingscenter for Husdyr på Friland

I økologisk og frilands svineproduktion er langt de fleste farende og diegivende søer og deres kuld af pattegrise opstaldet udendørs året rundt, på græsmark med adgang til en flytbar farehytte. Farehytten har til formål at give so og pattegrise et godt faringsmiljø og efterfølgende et behageligt hvile- og diegivningsområde i læ for vejrlig.

En vigtig produktions- og dyrevelfærdsmæssig opgave for farehytten er at sikre pattegrisenes overlevelse, og af den grund er det nødvendigt at optimere hytten med hensyn til:

- Sikring af passende temperatur for både so og pattegrise på alle årstider
- Fysisk beskyttelse af pattegrisene mod overlast
- Tilstrækkelig plads til soen at hvile, lægge og rejse sig, bevæge sig rundt, udføre diegivning og redebygning
- Mulighed for gode pasningsforhold – tilsyn og håndtering af grise, behandling af syge dyr

Udviklingscenter for Husdyr på Friland har i 2015 i regi af GUDP-projektet VIPiglets gennemført en screening af hyttemarkedet i Danmark. Typisk er hytter enten importeret fra hytteproducenter i England, produceret af danske hyttefirmaer eller specialfremstillet lokalt til den enkelte svineproducent. Der findes mange forskellige hyttetyper i Danmark, hvoraf nogle hytter er almindeligt forekommende, mens andre kun findes i et lille antal hos enkelte besætninger. Gennem besøg hos flere udendørs svineproducenter er beskrevet 24 forskellige hyttemodeller. Oplysninger om de forskellige hytter er samlet i et hyttekatalog, der kan findes på Udviklingscentrets hjemmeside www.udviklingscenter.com. Hyttekataloget opsummerer derudover en række gode råd vedrørende praktisk valg af hytter.

I 2015-16 gennemføres en vurdering af 12 hyttetyper, udvalgt så de dækker et bredt udsnit af de forskellige modeller på markedet. Hytterne testes gennem interview af producenterne om deres erfaring med brug af hytten, kombineret med målinger på hytten. Hytterne vil blive vurderet på deres evne til at opretholde et godt klima for so og pattegrise både sommer og vinter, pladsforhold og faciliteter til at sikre soens trivsel, beskyttelsesforanstaltninger til pattegrisene, mulighed for tilsyn og håndtering af grisene, samt arbejdsmiljømæssige tiltag, der kan sikre optimal pasning.

Forskellige besætninger har forskellige problemer hvad angår pattegrise-overlevelse. Hyttetesten vil derfor kunne bruges som værktøj til besætnings-specifikt valg af hyttetyper med særlige fortrin inden for det ønskede fokus-område, f.eks. sommer-klima, arbejdsmiljø eller beskyttelse af pattegrisene.